

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ในปัจจุบัน การเลี้ยงปลาโพงเป็นที่นิยมในประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ปลาโพงได้รับการส่งเสริมให้เป็นสัตว์น้ำเศรษฐกิจตัวใหม่ เพื่อการส่งออกโดยนิยมส่งออกในรูปของเนื้อแล่ (fillet) (อรณพ และ ณรงค์ศักดิ์, 2550) ปลาโพง (*Pangasius bocourti*) เป็นปลาน้ำจืดของไทยมีถิ่นกำเนิดในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาและลุ่มแม่น้ำโขง เป็นปลาที่นิยมบริโภคในตลาดท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปัจจุบันมีการเลี้ยงในประเทศเวียดนามแถบสามเหลี่ยมบริเวณปากแม่น้ำโขงสามารถส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกาและประเทศแถบยุโรป สาเหตุที่ปลาโพงได้รับความนิยมจากผู้บริโภคเพราะเนื้อสีขาวนวลรับประทาน เนื่องจากชาวยุโรปและชาวอเมริกันชอบบริโภคปลาที่มีเนื้อสีขาว ปัจจุบันในประเทศไทยเริ่มมีการเลี้ยงปลาโพงในแม่น้ำโขงแถบจังหวัดหนองคายและนครพนม เริ่มเลี้ยงแพร่หลายมากขึ้นในอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม และขยายสู่แม่น้ำสงคราม วิธีการเลี้ยงเกษตรกรจะรวบรวมลูกพันธุ์ปลาจากธรรมชาติในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงสิงหาคม นำมาเลี้ยงในกระชังโดยให้อาหารเม็ดลอยน้ำ เนื่องจากปลาโพงเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ การพัฒนาทางด้านการเพาะเลี้ยงปลาโพงจึงมีความจำเป็นเพื่อเพิ่มผลผลิต โดยเฉพาะการจัดการคุณภาพน้ำมีส่วนสำคัญต่อผลผลิตทางด้านการประมงเป็นอย่างมาก ปัจจุบันมีการนำจุลินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพ (EM) เข้ามาใช้ในการประมงเพื่อใช้ปรับสภาพของคุณภาพน้ำให้เหมาะสมและยังช่วยป้องกันการเกิดโรคต่างๆ ในสัตว์น้ำ ทำให้มีการใช้สารเคมีลดน้อยลง อีกทั้งยังมีการใช้อีเอ็มเป็นโปรไบโอติกผสมในอาหารสำหรับเลี้ยงปลาเพื่อเพิ่มผลผลิต เนื่องจากอีเอ็มที่ใช่เป็นโปรไบโอติกจะช่วยปรับสมดุลและเพิ่มประสิทธิภาพในการย่อยอาหารของปลาด้วย ดังนั้นการศึกษาการใช้อีเอ็มเป็นโปรไบโอติกในการเลี้ยงปลาโพงจะสามารถพัฒนาการเพาะเลี้ยงปลาโพงเพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของปลาโพงให้ดีและมีศักยภาพทางการเพาะเลี้ยงมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การทํารว้จยในครั้งน้ ได้กําหนดวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้

1.2.1 เพื่อศึกษาวิธีการใช้อีเอ็มเป็นโปรไบโอติกในการเลี้ยงปลาโพง

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบการเจริญเติบโตและผลผลิตของปลาโพงที่ใช้อีเอ็มเป็นโปรไบโอติกด้วยวิธีต่างๆ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าว จึงคาดว่าประโยชน์ที่จะได้รับ มีดังนี้

- 1.3.1 ผลการวิจัยสามารถสรุปวิธีการใช้อีเอ็มเป็นโปรไบโอติกที่เหมาะสมสำหรับการเลี้ยงปลาโพง ให้มีศักยภาพด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และรายงานผลการวิจัยสามารถตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ
- 1.3.2 เกษตรกรที่เลี้ยงปลาสามารถนำวิธีการใช้อีเอ็มเป็นโปรไบโอติกไปใช้ในการเลี้ยงปลาโพงได้
- 1.3.3 นักศึกษาสามารถใช้ผลการวิจัยในการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง และนักวิจัยสามารถทำการวิจัยต่อยอดได้

1.4 สมมุติฐานการวิจัย

การใช้อีเอ็มเป็นโปรไบโอติกในการเลี้ยงปลาโพงสามารถเพิ่มอัตราการเจริญเติบโต, ผลผลิต และคุณภาพของปลาโพงได้ โดยวิธีการใช้ต่างๆ อาจให้ผลต่างกัน

1.5 ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย มีดังนี้

- 1.5.1 ศึกษาวิธีการต่างๆ ในการใช้อีเอ็มเป็นโปรไบโอติก
- 1.5.2 ศึกษาการเจริญเติบโต อัตราการแลกเนื้อและอัตราการรอดตายของปลาโพง